

Ս. ՅԱՆՎՈՐԻ ՆԵՐՍԷՆ

ԱՄՍՈՐԵԱՅ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՒԱԴ ՏՈՆԵՐ. — Աւագ տոները, որոնք մեծ նշանակութիւն ունին Ս. Աթոռոյ համար, այս տարի եւս կատարուեցան մասնաւոր հանդիսաւորութեամբ. զգալի պահարը, օրուան հանդիսութիւններէն, Ս. Պատրիարք Հօր քացակալութիւնն էր:

1. — Աւագ Տօներէն առաջինն է Սրբոց Դասքի Մարգարէին եւ Յակոբայ Տեառնեղբայր Առաքելոյն, որ տօնն է Երուսաղէմի Առաքելական Աթոռոյն, վասնզի օրուան Սուրբը — Յակոբայ Տեառնեղբայր — եղած է առաջին եպիսկոպոսը Երուսաղէմի: Անոր Տօնէն, այսինքն ամբողջաբար վայրէջելի, Տեառնեղբայր Առաքելային Աթոռը, ուր, տարին անգամ մը, այս տօնին, օրուան պատրիարքը կը բաղմի իբրեւ յաջորդ Երուսաղէմի առաջին եպիսկոպոսին: Ե. կ'ընդունի Միաբանութեան աշխարհայրերը: — Դժբաղդաբար այս տարի անհերք եղաւ կատարուումը այս ցանկալի արարողութեան: Ս. Պատրիարք Հօր պատահած ցուալի արեւածին պատճառով: Պատրարքեց Տ. Մեսրոպ Արքեպոս. քարոզեց Տ. Վերտիկ Արքեպոս. օրուան ասրբերու մասին, ներկայացնելով Դասքի մարգարէն մեծ արտի է մեծ զգացումներու տէր աննաւորութիւն մը, իսկ Յակոբոս Տեառնեղբայրը արարողութեան եւ աստուածածալտութեան տրկար մը:

Քարոզիչ Սրբազանը, յատուկ բարեմաղթութիւններ քրաւ Ս. Աթոռոյ Դասակալին շուտըջփոյթ ապաքինման եւ արեւշատութեան համար: Վարդապետներ եւ սարկաւազներ եւ յալկերտը այցելեցին Ս. Պատրիարք Հօր, որ խոսեցաւ Ս. Աթոռոյ նշանակութեան վրայ:

2. — 8 Յունուար Ե՛ւ. — Սրբոց Մեկիմնոսի Նախկալիին եւ առաջին Մարգարէին տօնը տօնն է Ս. Աթոռոյ սարկաւազներուն: Նոյն օրը ամբողջ ժամերգութիւնը սարկաւազներ կը վարեն, համախումբ խորհրդակցութեամբ արեւած որդուներու համեմատ: Իրենց ընտրութեամբ երկու վարդապետներ խնկարելու կը նշանակուին: Փէտք է արեւնադրել գունդակութեամբ որ Ս. Աթոռոյ սարկաւազները շատ յաջող է անթերի կերպով վարեցին օրուան ժամապարզութիւնը, ղգայուն սղալով եւ եռանդեամբ մենեղբեցին եւ խմբորդեցին օրուան շարահանները: Գրաւիչ էր մանաւանդ այն պահը, երբ միով պահաւա երկու եօթնեակ սարկաւազները ղգեստաւորեալ սարկաւազական թանկալի պատմականներով, սղաւառաւ ի գլուխ, բուրլաւա եւ լուսաղարջ տապանակներ ի ձեռին, եկան շարուեցան Ս. Ստեփանոսի մատրան առջեւ յատկապէս յարգարուած սեղանին առջեւ եւ երբեցին Քառք ի բարձունքը եւ Նշախտաւարա-

ւաց եւ առաջին մարտիրոս շարականը: Ժողովուրդի խուռն բաղմութիւն մը կանխելէն փութացած էր եկեղեցի վայելելու համար օրուան հոգեպարար հանդիսութիւնները: Յետ Ս. Պատրարքի սարկաւազաց խումբը, առաջնորդութեամբ Ժառ. Վարժարանի եւ Ընծալիւու համար օրուան հոգեպարար Վասիլիան Գառնիւրի Տեառն Տ. Եղիէ Վարդապետին, ուղարակեցան, Փրանսական հիւանդանոց Ս. Պատրիարք Հօր ներկայացան, եւ երբեցին Վասիլիանոս Գառնիւրի տատարկ տաղը, ու Նորին Ամենապատուութիւնը խոսեցաւ անոնց ղգայուն ոգւով եւ հայրական յուզմունքով:

3. — 10 Յունուար Բ՛ւ. — Սրբոց Պողոս առաքելոց Պետրոս եւ Պողոսի տօնը կատարուեցաւ աւանդական պատշաճ հանդիսութեամբ: Ս. Պատրարք մատուցուեցաւ Ս. Յակոբի Աւագ Սեղանի թեկերուն վրայ կառուցուած երկու մատուռներին Ս. Պետրոսի սեղանին վրայ:

4. — 11 Յունուար Գ՛ւ. — Որպան Որոման Յակոբայ Գլխորդ Առաքելոյն եւ Յովսիման Աստուծաբան Անեսարանցի մօնը, Ս. Յակոբեանց Մայր Տանձարին տօնն է, վասնզի եկեղեցին կառուցուած է նաեւ յանուն Ջերեզեան եղբայրներէն Վիլիպիւր: Կոչուած Յակոբոս Առաքելային Տանձարի հիւստիպան պատին մէջ շինուած է Ս. Գլխորդի մատուռը, որ Ս. Յակոբայ եկեղեցեան թուն սխտատեղին է: — Պատարարեց Տ. Մեսրոպ Արքեպոս. Ս. Գլխորդի մատրան մէջ: Յետ Ս. Պատրարքի երկոց ղարձամբ հանդիսաւոր թափօր կազմուեցաւ Ս. Յակոբեանց Տանձարին մէջ: Վարդապետներ, սարկաւազներ եւ Ժառանգաւորներ ղարձեալ այցելեցին Ս. Պատրիարք Հօր, որ այս անգամ խոսեցաւ Գլխորդի խորհուրդին մասին: Աթոռի տօնը ներկայացուց իբրեւ պանծացումը երկու իշխանութեան, իսկ Գլխորդի իբրեւ փառաւորութեամբ ժողովրդական հաւատքին եւ բարեպալաւութեան. առաջին իբրեւ ղկեղծարար ղօրութիւնը եւ երկրորդը իբրեւ սիրտը Հաստատութեան:

ԳԵՐ. Տ. ԱՐՏԱՒԱՋԻ ԱՐԵՆՊՍ. ՄՐԵՔ ՄԵՋ. — Յունուար 11ին երեկոյան քաղաք ժամանեց Նալեկի ժրայան առաջնորդ Տ. Արտաւազ Արքեպոս. Սիւրմէնան: Նորին Սրբաղեւութիւնը յատկապէս եկած էր իր ժողովուրդին ցաւակցեցան ղգացումները յայտնելու: Ն. Ամենապատուութեան, Ս. Պատրիարք Հօր, լոյս վարդապետներ վանուցս աւագ թարգման Տ. Յուսէփ Պետրիարքութեամբ, կայարան քաղեր էին վրդ: Գլխորդի խորհուրդին համար: Սրբաղան Լիւրէ Ս. Յակոբ առաջնորդելու համար: Արտաւազը Սրբաղան ուղղակի այցելեց հիւանդանոց էր որ ու իր յանձնակցութիւններ յայտնեց Նորին Ամենապատուութեան: Յուսէփը օրը, ընկերակցութեամբ Տ. Տրդատ եւ Տ. Միւսրիւր վարդապետներու, ուխտի գնաց Ս. Գերեզման, ուր Ս. Յարութեան տեառը Տ. Պարթև լըր: — Մին Սրբաղանի Խաթիկն աներէն — պաշտօնական ղգեցումներ իրեն կատարեց: Սրբաղան իր ուխտը կատարեց ի Ս. Գորգոթան, ի Ս. Գերեզման եւ Ս. Յարութեան տաճարի այլ օրբաւ վայրերուն մէջ:

ԱՄՄԱՆՈՐ. — Ըստ Հին Տումարի (Յունուար 13ին Ն. Տ.) տարվիրըին, երեկոյեան ժամերգութենէն ետքը, ամբողջ միաբանութիւնը, վարչապետը, արկղաւազները, այլապատրուակները եւ ժառ. Սանտեք, ուսուցիչը, դիւանի պաշտօնէն ետքը, գլխաւորութեամբ Տ. Մերսոյ Արքեպիս, պատրուարքաւանի զարկիճը եւան, ուր Պատրիարքական Փոխանորդ Տ. Մկրտիչ Արքեպիս. յանուն Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր ընդունեց ամբողջ միաբանութեան շնորհաւորութիւնները. Նորին Սրբազանութիւնը, յետ Նոր Տարւոյ սեմին պատշաճ խորհրդածութեանց եւ յորդորներու, եւ Սրբազան Պատրիարք Հօր շուտափոյթ ապագայեան համար մայրխանքներու, բաշխեց Նոր Տարուան աւանդական նուէրը, 1938 տարւոյ Օրացոյցները:

— Ամանորի լուսնեւա երեկոյին, ժառ. Վարժարանի մէջ տարբերակաւ կողմնորէ շատ զուարթ երեկոյթ մը, ի ներկայութեան ուսուցչական մարմինի եւ աշակերտութեան. եղան ուղեբժնիք աշակերտութիւնէն տեսչութեան եւ ուսուցչութեան, եւ տեսչութիւնէն աշակերտութեան: Երգութեան երգեր, եղան զուարճալի արտասանութիւններ, խաղեր, անակնկալներ, եւայլն, եւայլն:

Ամանորի առաւօտուն, հանդիսաւորապէս պատարագեց եւ զարդեց Տ. Արտաւազդ Արքեպիս, բնաբան առնելով «Արթնուկ կայծէ» լամանայն ժամ աղօթք արարե՞ք աւետարանական յորդորը: Զինուորք մը տրուած հրամանին նմանուց այն խօսքը, քրիստոնէսներ եւ հոգեւոր զինուոր լինելով պարտին հնազանդիլ այն պատուէրին: Թորոքեց արկնութեան կեանքի ամէն մարդի մէջ: Յետ միջօրէի ժամը 3ին Սրբազան Արքեպիսկոպոսներ, Տնօրէն խորհրդանախններ եւ ուսուցչական կազմը, Ամանորի առթիւ շնորհաւորական այցելութիւն մը տուին ժառ. Վարժարան, աշակերտութիւնը ժառանգաւորք զայլիքով առաջնորդեց այցելուները վարժարանի մեծ սրահը որ շատ ճաշակով զարդարուած էր կաղաղիկ առթիւ, եւ ուր Տիրապետ Ժիրայր Սրկ. Ընծայարանի եւ Վարժարանի աշակերտութեան կողմէ կարգեց խնամած ուղերթ մը, Նոր Տարւոյ սեմին վրայ, պատշաճ խորհրդածութիւններէ վերջ կը յայտնէր ամբողջ աշակերտութեան երախտագիտական եւ որդիական սիրալիք զգացմունքներ Նորին Ամենապատուութեան, եւ վանական վարչութեան: Պատրիարքական Փոխանորդ Տ. Մկրտիչ Սրբազան, յանուն Ս. Պատրիարք Հօր եւ Տնօրէն Ժողովը, իր գործնականութիւնը յայտնեց արտաւայտուած ազնիւ զգացմանց համար, եւ յորդորեց աշակերտները որ գիտան ժամանակին յարգը եւ աղէկ գործածեն զայն: Երգութեան Նորին Ամենապատուութեան ձեռնած «Վեր, վեր, ուրախ մեր ճակատներ վայրահաճ մայրթիւրքը, եւ վեր Սրբազան Պատրիարք Հօր ապագայեան համար բարեմայլութիւնները:

Երեկոյեան Սրբոց Թարգմանչաց Վարժարանի կողմէ տրուեցաւ Ամանորի առթիւ փոքրիկ հանդես մը, ուր փութակացած էին ծնողներ եւ Ժողովուրդեան բազմութիւն մը, վայելելու համար իրենց փոքրիկներուն Ամանորի հանդէսը. Եղան ման-

կական արտասանութիւններ, պարեր, մարզանքներ, կինդանի պատկերներ եւ ներկայացումներ:

ԾՆՈՒՆԵՒ. — Ս. Ծննդեան տօնն ալ վաղանշական սովորութեան համաձայն, պատշաճ հանգիստաւորութեամբ տօնուեցաւ Փրկչի ծննդեան պատմական վայրին վրայ:

Ծննդեան նախօրեակին — ճրագալոյցին — կէսօրէն առաջ ժամը 9ին ամբողջ միաբանութիւնը զլխաւորութեամբ Տ. Մերսոյ Տ. Ս. Արտաւազդ Արքեպիսկոպոսներու, ուրբ ինքնաշարժեղ ծանր եւ հանգիստաւոր գնացքով Բեթլեհէմ ուղևորեցաւ: Ինքնաշարժներու թափօրին առջևէն կ'ընթանային «մօթօրապէր» շարատը անդկայացի երկու սպաններ եւ տեղացի հայոց սկստուական խումբին պետերը՝ հեծելաներով:

Ս. Եղիայր բարձունքին — կէս ճամբան Բեթլեհէմի եւ Երուսաղէմի միջև — թափօրը կանգ առաւ պահ մը, ընդունելու համար շնորհաւորութիւնները Բեթլեհէմի զաւաքապետարանի ներկայացուցիչներու եւ հայ, յոյն եւ լատին հասարակութեանց մոլ խորհուրդներ, որոնք, ըստ տոյլութեան միջև կէս ճամբան զիմաւորութեան կողման ծննդեան պաշտօնական երթերուն: Բեթլեհէմի առջև անդկայացի յառաջընթաց սպաններ փոխանակութեան տեղացի Ե ճիւղաւոր զինուորներով, որոնց երկուքը չընթացանցին հանդիսապետ Սրբազաններուն ինքնաշարժը, իսկ երեքը թափօրին զուխը անցան:

Ծննդեան երեկոցուր հինաւորեց տաճարի ընդարձակ հրապարակին վրայ կազմուեցաւ թափօրը, որուն կը ամանակցէին Բեթլեհէմի կառավարելը, զաւաքապետը, ոստիկանապետը եւ այլ պետական բարձրատիւնան անձնաւորութիւններ: Միւս անձնիկ մը տակ, մինչ զուարթ եւ աւետարար կը զօղանչէին հայկական նորակառույց կաթողիկէի զանգակները, թափօրը թորհուրդ մեծը հնչեցնելով մուտք գործեց Տաճարն ներս եւ բարձրացաւ մեր վանքը, ուր հանդիսապետ Տ. Մերսոյ Սրբազան առաջին անգամ ըլլալով աւետեց ամէնքին Փրկչի ծննդեան Աւետարել թափօրէն ետքը՝ պետական անձնիք պատուաւորութեան վանքի Տեսչարանին մէջ:

Ժամը մէկին, Ծննդեան երեկոցին սիւնաւորազգ հասիլին մէջէն շրջալիսացող եւ հանդիսաւոր թափօրով էլք կատարուեցաւ Ս. Այլը, ուր միաբանութիւնը եւ ապա Ժողովուրդը կատարեց իր սխալը: Անէկ ետք սկսաւ Ծննդեան ծրագրալոյցի պաշտամունքը որ տեւեց մինչև երեկոյեան ժամը վեց: Ծրագրալոյցի պատարագին երգեցին, շատ զմայլելի կերպով, Թարգմանչաց Վարժարանի աշակերտները շօկուած փաքրկներու երգիչ խումբը զեկալարութեամբ երաժիշտ Տ. Պասկ Սրբազանի, որ յատուկ աշխատանք թափած էր տպաւորել եւ շինչը զարձակու համար Ծննդեան երգեցողութիւնները:

Փիշրուտան ժամը 9.30էն մինչև լոյս, առաւօտեան ժամը 6, կատարուեցաւ Ծննդեան պաշտամունքը, հանդերձ երկու պատարագներով, ճէճը յերկնիցնին, վարչապետը եւ զպիրք Ս. Այ-

ըը իշան, ուր կատարուեցաւ առաւօտեան տա-
մարտութեան այն մասը որ ռաւարոյի միջոցա-
ցութեամբ ամենաւերջ, Եննդիան Աւետարանի
մէջ մասին ընթերցումէն ետք թաղապանաց վար-
ժարանի փոքրիկները, սանդղակներու վրայ կե-
ցած, դանձ և անուշ ձայնով երգեցին «Փառք ի
բարձունքդ, որ այդ միմաստուէր և կանխեղեն-
ութեաւ ու մոմերու ուղղապաշտութեամբ խորհրդաւոր-
ութեամբ Այրին մէջ, հերիշապաշտէն էր պարագայէս:
Կարծես զիրտալին կրկնուեցաւ այն պահը, երբ
սոյն երգը առաջին անգամ հնչուեցաւ ի լուր
այնքան բերկրային անմեղեքու կողմէ: Փառք
ի բարձունքդ» երկրորդ մասը երգեցին ժառան-
գաւորաց սանիւր և Սարկաւազները: Ապա եղաւ
նախկինցաւ «Վայր Սուրբ քանչիւն լուսնային» քա-
րողը: Ս. Աթոռոյ Սարկաւազաց բերնով ամբողջ
այնքան բարձունքէն էր որ իր բարձունքս առ տոս
Տիրամօր երբ անուշ էր բերկրէն Աղայեմ՝ վասն մեր
զուր ի Բն գմարմնացեալ Աստուծ: Ձի լուսնային պա-
ստաւովն: Դադարեցին յաւանքովն յեմամեաց, քն-
կեցին սեւ եւ արարարութիւն ի յերկի, աղայեմ: «Սուրբ
Աստուած» էն ետքը, ժամերգութեան սովորական
ընթացքէն փոքր ինչ չեղումով, կ'երգուէր Խոր-
հուրդ Մեծ շարակամբ և «Այսօր ես եւ Սուրբ Եննդիան»
տաղը: Այրին ցածուկ ձեցուցը կը թնդար երբ
դղորդէ լիաբերան կը գոչէին «Քիչսաւ մնաւ եւ
այսնեցաւ»: Ապա Տ. Մեհրոպ Սրբազան ձայնա-
շարունակէն հարգած հանդէս Հայտնութեան ուղ-
ղութեամբ պատգամ մը:— Ռատրոյի փոքրիկ մեքենայ
ըր գրուած էր Հիւսիսայնայնի մէջ, Ս. Պատրիարք
Հօր սենեակը, ուսկից Ս. Ամնապատուութիւնը
փոխելով հոգիխառնութեամբ էր իր Միաբանութեան
հետ, այս խորհրդաւոր պատուէն:

Անմիջապէս ետքը կատարուեցաւ գիշերային
«Երանից պատարագը»: Զբօրնեաց արարողու-
թեանէն առաջ Տ. Մեհրոպ Արքեպս. քարոզից
«Եկայք երթեցուց մեզին. ցնթիցե՛նք և անցուց
դի՛նք ի բան այս որ եղի մեզ քնարանով:
Նկարագրեց հովուաց երկրպագութիւնը և յորդո-
րեց ներկայ հաւատացեալները որ հովուաց նման
կենդանի և մաքուր հաւատքով մանեն Ս. Այրը
և երկրպագեն Մանուկ Յիսուսին:

Զբօրնեաց արարողութիւնը կատարեց շատ
սուղօրէի կերպով Տ. Արտաւազ Արքեպս. որ
Միաբանութեան հետ միասին հսկեց ամբողջ գի-
շերը, իր մասնակցութիւնը բերելով Եննդեան
գիշերուան այս մեծաշախիւտ և արարողութեանց
թէ՛ իրեն հանգիստագետ և թէ՛ իրեն մասնակից:
Առաւօտեան դէմ, մատուցուեցաւ Եննդեան
եպիսկոպոսական հանդիսատէս Ս. Պատարագը, Ս.
Այրին վրայ: Պատարագից Տ. Մեհրոպ Արքեպս.:
Հովհաննիս օրուան աննպաստ եղանակին և
անընդհատ անձրեւին, ժողովուրդի պատակաւոր
բազմութիւն մը փոխեցաւ իր Բեթլեհէմ, Են-
նդեմը իր իսկ պատմական վայրին վրայ տուն-
խորմելու բարեպաշտիկ զգացումով, երեք պա-
տարագիշերուէն հաւատացեալները զուէրա-
զուէնջ մտնեցան Ս. Սիւնաին հաղորդուելու համար
Փրկիչ Մարմնոյ և Արեան խորհուրդին:

Առաւօտեան ժամը 8.30ին ինքնաշարժներու

նոյն թափօրով և նոյն շքով վերադարձաւ Միա-
բանութիւնը Երուսաղէմ և միանալով հոս մնա-
ցած եղբարց հետ, «Խորհուրդ մեծ» եղանակով
պատրիարքարան ելաւ, ուր Պատրիարքական
Փոխանորդ Տ. Վրդտիկ Արքեպս. յանուն Ամեն.
Ս. Պատրիարք Հօր ընդունեց զանեմը: Տ. Մեհրոպ
Արքեպս. հակիրճ քանի մը խօսքերով աւետեց
Ս. Եննդեան աւետիւրը զոր կը բերէր Ս. Այրէն:
Եննդեան տունին առթիւ՝ Երուսաղէմի մէջ
ևս, ձրագալոյցին հանդիսիւս, պատարագ մատու-
ցուած էր Ս. Հրեշտակապետաց եկեղեցիին մէջ
և Եննգեան առաւօտուն, գիշերուան մինչաղով
կատարուած էր Եննդեան արարողութիւնը ի Ս.
Յակոբ: Պատարագած էր ըստ ընկալեալ սովո-
րութեան, Ս. Հրեշտակապետաց եկեղեցիի տե-
սուչը, Տ. Վահան Վրդ. քարոզած՝ Տ. Տէրան Վրդ.:

Եննդեան Միաբանաց Մայր Ճանաթի մէջ պա-
տարագից՝ ըստ սովորութեան՝ վանուցաւ Աւագ
Թաղամարտ Տ. Յուսիկ Վրդ.: Քարոզեց Տ. Վրդ.
Վրդ. օրուան խորհուրդի — հոգւոյ անմահու-
թեան — մասին, ներկայացուց զայն իբրեւ մէկը
մարդկային աղօթի ամենէն անարկ յոյսերէն: Թի-
սուս իր խօսքով, իր գործքով և մտնաւանդ իր
կենեքով հաստատեց անոր ստուգութիւնը:

Միաբանութիւնը, արդեաւանքներն ու աշա-
կներտներ այս երկու օրուան մէջ խումբ առ խումբ
այցեցեցին Ս. Պատրիարք Հօր, և իր խորհուրդին
վրայ, երգեցին Խորհուրդ մեծը, «Այսօր ձայն հար-
բական», «Ով զարմանալի և Փառք ի բարձունք»:

— Տ. Եննգեմ Վրդ., ամսոյ 22ին, Եննգեան
տունին առթիւ, Գաղա մենեան հաղորդելու եւ
հոգեարարակ միկիթարեւու տեղւոյն փոքրթիւ
հայտնութիւնը: — Ընդամենը 20 հոգի, բազմացած
2 բնաւորիք և 9 հայ Ներսէսէ, որոնք կը ծա-
ռայեցին Շ. Մ. Ս. անդիական հիւանդանոցին մէջ:
— Վերադարձաւ ամսոյ 25ին:

Քրիստոսի Եննգեան Ութօրէքին — Թրիսաու-
քեան եւ Անուանակոչութեան օգնին — շարաշախառնով
հանդիսատէս մուտք գործուեցաւ Ս. Յարութեան
Տաճարը, և Ս. Պատարագ մատուցուեցաւ Քրիս-
տոսի Գեղեցիմանին վրայ: Պատարագից և կարճ
ուս աղաղ զարդ մը խօսեցաւ Տ. Արտաւազ
Արքեպս. «Գնացէ՛ք, ստուգեցէ՛ք վասն մանկանն
բնարանով, գեղեցիկ կերպով հակաբերե՛ք չեբը-
նիկ հանապարհորդներուն — մօղեցէ՛ք — եր-
կըրպագելու իղձը Հերովդէսի նենգածէտ խոր-
հուրդին հետ: Եւ ապա օրուան խորհուրդ —
Եննգեմ — շատ պաշտած կերպով կայացե՛ք գրեթե-
մանի խորհուրդին հետ. ցոյց տալով որ մարդու
մը գեղեցիմանին վրայ իսկապէս կը հանդուս-
նեմ ծնունդի արժէքը և Նշանակութիւնը: — Պա-
տարագից ետքը, Միաբանութիւնը թափօրով եւ
Վրայ ի լուսոյ շարականի երգեցողութեամբ ուղ-
ղակի Պատրիարքարան ելաւ, ուր կատարուեցաւ
Ս. Աթոռոյ տարեկան տանձնէն հանդիսադրու-
թեամբ Տ. Արտաւազ Արքեպիսկոպոսի:

ՄԵՆԵՆՈՒՄ Տ. ԱՐՏԱՆԱԶԻ ԱՐԳԵՊՍ. Ի. —

Եննգեան Ութօրէք յաջորդ օրն իսկ մեկնեցաւ

Հայէպի բաղմարդիւն առաջնորդ Տ. Արտաւազկ Արքեպս. որ մեծապէս օգտակար հանդիսացաւ Ս. Աթոռոյս համար այս տոնական օրերուն:

Նորին Սրբազնութիւնը մօճէ օր անխափան կ'այցելէր հիւանդանոց Ս. Պատրիարք Հօր:

Արտաւազկ Սրբազնութեան ժառանգաւորաց վարժարի տեսչութեան հրաւերով երկու այցելութեմ էր վարժարանն և խօսած՝ աշակերտութեան. առաջին առթիւ՝ աշակերտաց կոչումին վերաբերան և պարտականութեանց մասին: Երկրորդ անգամին, Հայ եկեղեցւոյ և հայ ժողովուրդի ներկայ կացութեան մասին, ցոյց տալով թէ հակառակ ներկայ աննպաստ պայմաններուն հայ ժողովուրդը իր արտին մէջ միշտ վառ կը պահէ իր ազգին և եկեղեցիին սէրը. ապա մատնանշեց այն դերը որ կ'ուսուցէ և կատարել երեսնամեկ իր ուսեալ վարժապետներով: Երրորդ անգամին Սրբազնոր տուած էր իր հրաժեշտը այցելութիւնը վարժարանն և աւանդած իր հայրական յորդորները և օրհնութիւնը:

Սրբազնութիւն ողջերթի ընկերացան մինչև Լիւզի կայարան Տ. Տրդատ, Տ. Պարգև և Ասադ Թարգման Տ. Յուսիկ վարժապետները:

ԲՆՄ ԵՆԿՂԵՑԻՈՅ. — Բացի Աւագ և Ծընեղեան տոներու առթիւ խօստուած քարոզներէն, Ս. Աթոռոյս զանազան եկեղեցիներու բնմարէն, օտովորական կիրակներուն խօստուած են քարոզներ քրոյս համառօտութիւնը կը զինեց այստեղ:

✱ Յունուար 2, Կիր. — Ս. Յարութեան Տաւադի հայոց վերնատան մէջ քարոզեց Տ. Հայրիկ վրդ. Վփարխեցիի և մաքառարի առակնի մասին — ցոյց տուաւ թէ ճշմարիտ աղօթքը ի կայանար Աստուծոյ հանդէպ բռնուած յանձնադատման դիրքի մը մէջ այլ խոնարհ և խորունկ ինքնադատագրութեան մէջ:

✱ Յունուար 9, Կիր. — Ի Ս. Լընտակապետ քարոզեց Տ. Սերոբէ վրդ. սա բնաբանով. «Եւսաս Պետրոս, Արծաթ կամ ոսկի ոչ ունիմ, այլ զոր ունիմ տաց ձեզ» (Գործ. Գ. 6) բացատրեց թէ կենեք օգտակար զարմենելու լուսադէս եւ զանազան ճալ կարեւորութեմ մէջ կը կայանայ. տալ զրամ, ատաւոր պաշար, միթիւրութիւն և մանաւանդ կրօնական ներշնչում. Անբարգաւաճ Աւագ տոներու Սուրբերու մասին, զանոնք ներկայացնելով լաւագոյն տիպարները, որոնք կը բացած են իրենց կեանքը ամբողջութեամբ ամուլի փառս Աստուծոյ և յօգուտ իրենց նմաններուն:

✱ Յունուար 16, Կիր. — Ի Ս. Լընտակապետ քարոզեց Տ. Յուսիկ վրդ. «Որ անձն է ի ձեռն» եղիցի Ձեզ սպասաւոր» բնաբանով. պարզեց ստոյգ և իսկական մեծութեան իմաստը, որ երբեք չէր կայանար՝ փառք, պատիւի կամ քարծր պաշտօններու մէջ, այլ ուրիշներու ծառայելու և երկն նուաճումին մէջ, Եսին նուաճումը մեռք

կը բերուի խոնարհութեան առաքինութեան կիրարկումով, իսկ խոնարհութիւնը կը կայանայ անձին իսկական հանաչումին մէջ:

✱ Յունուար 23, Կիր. — Ի Ս. Յարութեան հայոց վերնատան մէջ քարոզեց Տ. Սիւն վրդ. «Ես եմ լոյս աշխարհի» բնաբանով. բացատրեց թէ ինչպէս որ արեւի լոյսը կենսեց կուտայ բընուեման, այնպէս այլ Յիսուսի լոյսը կ'ենսեց կը շնորհէ հոգիներուն: Հայ աղղը աշխարհի լոյսը ընդունողներէն առաջիններէն եղաւ, որով կը բացաւ տոկալ այն ահաւոր տառապանքներուն որոնց մէջէն տնցաւ:

✱ Յունուար 30, Կիր. — Ի Ս. Յարութեան քարոզեց Տ. Սերոբէ վրդ. որ ներկայացուց Յիսուսի առաջին գործունէութիւնը ի Նազարէթ (Ղուկ. Գ. 14), ու բացատրեց թէ Յիսուսի անձին հայաքը և ուսուցման աստուածային հանգամանքը մարդու մէջ կը ստեղծեն ճշմարտութեան և բարոյականի զգացումն ու զիտակցութիւնը. սակայն յաճախ մարդկային նկատումներ և հաւարակ զգացումներ արգելեց կըլլան զանոնք ընդունելու և գործադրելու:

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԱՅՑՆԼՈՒԹԻՒՆՔ.

Յունուար 1ին, Եւրոպացւոց Նոր Տարին առթիւ, Ս. Պատրիարք Հայրը, շնորհաւորական քարոզեր զրկեց Բարձր Գոմիսէրին և այլ պետական բարձրաստիճան անձանց և օտար տէրութեանց հիւպատոսներու և զեպպաններու:

✱ Յունուար 14ին, ըստ Հին Տօմարի մեր Նոր Տարին առթիւ, Պատրիարքարան շնորհաւորական այցի եկան Բարձր Գոմիսէրութեան կողմէ՝ Ռուհի Պէյ և Բարձր Գոմիսէրի անձնական թիկնապահը, հիւպատոսներ և պիտական այլ բարձրաստիճան պաշտօնատարներ:

✱ Յունուար 20ին, մեր Ս. Ծննդեան տօնին առթիւ, Պատրիարքարան շնորհաւորական այցելութեան եկան Ֆրանչիսկեանց Կիւսգոտի փոխանորդը 7 ընկերացող վարպպիտներով, Լաւտինաց պատրիարքարանի փոխանորդ Եպիսկոպոսը իր հետևորդներով, Մարոններու, Յոյն և Հայ կաթողիկոսներու մեծաւորները, Իսու և Անկլիքան Եպիսկոպոսները, մեզի հետևորդ Ղապի, Ասորի և Հայպէշ միաբանութիւններ՝ իրենց մեծաւորներով, և ի վերջը Յունաց փոխանորդը՝ Սինդոկական Եպիսկոպոսներով և վարժապետներով, զորս ընդունեց Լուսաբարապետ Տ. Սեւրոպ Արքեպս. Տ. Արտաւազկ Արքեպս. ի հետ, շրջապատուած վարժապետներէ:

ԺԱՄԱՆՈՒՄ. — Յունուար 26ին վերադարձաւ Ժամ. վարժարանի անգլիկէրէնի ուսուցիչ Գանդինիոս Պրիմնէ, որ արձակուրդով Ամենիկա մեկնած էր 7 ամիսներ առաջ: